

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

De statlige tilsynsmyndigheters oppdrag og prioriteringer for 2026

For kommuner og fylkeskommuner i regionen

Innhold

Innhold.....	2
Innledningen	3
Arbeidstilsynet	4
Mattilsynet.....	4
Kartverket	5
Nasjonalarkivet (tidl. Arkivverket).....	5
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.....	6
Kystverket.....	6
Datatilsynet	6
Statsforvalteren	7
Barnehage- og opplæring	7
Integrering	8
Krisesenter.....	8
Barnevern	9
Sosial	9
Helse.....	10
Klima- og miljø	11
Landbruk	11
Samfunnssikkerhet og beredskap.....	12

Innledningen

Formålet med dette notatet er å gjøre statlig tilsyn med kommuner og fylkeskommuner mer oversiktlig og forutsigbart, ved at sentrale statlige tilsynsmyndigheter informerer om tilsynsoppdrag og prioriteringer for kommende år. Hensikten er å redusere risikoen for at tilsynene kommer uventet og å legge til rette for bedre forberedelser.

Per nå er det få tilsyn som er planlagt og sendt på høring. Av ulike årsaker har de statlige tilsynsmyndighetene ikke ferdigstilt tilsynsplanene innen fristen 1. desember. Dette innebærer at antallet samordnede tilsyn som sendes på høring er betydelig lavere enn det reelle omfanget.

Vi håper kommunene og fylkeskommunene finner denne informasjonen relevant. Eventuelle innspill til notatet kan sendes til Statsforvalteren.

Moss, 8.12.2025

Arbeidstilsynet

[Tilsyn - Arbeidstilsynet](#)

[Tilsynsstatistikk](#)

Arbeidstilsynet skal bidra til et sikkert og seriøst arbeidsliv, og redusere sykefravær og frafall fra arbeidslivet.

Arbeidstilsynet vil fortsette å øke tilsynsomfanget i de kommende årene, noe som også vil påvirke kommunesektoren. Samtidig vil det i 2026 være en betraktelig reduksjon i tilsyn med kommunale virksomheter fra Arbeidstilsynet. I 2026 skal Arbeidstilsynet arbeide med videreutvikling av metode for tilsyn i kommuner/store virksomheter. Arbeidstilsynet har et mål om å samarbeide med KS for å utarbeide en innretning på innsatsen som blant annet tar hensyn til små og store kommuners ulike behov.

Det vil allikevel kunne gjennomføres tilsyn i kommunale virksomheter i 2026, ut i fra konkrete behov, samt ved at utviklet tilsynsmetode tilgjengeliggjøres. Det planlegges altså ikke særlige bransjerettede tilsynssyninnsats fra Arbeidstilsynet i 2026, slik det har vært de foregående år. Enkelte allerede meldte tilsyn for første kvartal i kommuner vil gjennomføres slik de er meldt.

Mattilsynet

[Mattilsynets hovedprioriteringer innen drikkevannsforsyning i 2025 | Mattilsynet](#)

Drikkevann

Mattilsynet vil i 2026 fortsette tilsynet med kommuner (vannverkseiere) for å sikre at de har oppdaterte risiko- og sårbarhetsanalyser, beredskapsplaner og gjennomfører øvelser når det gjelder drikkevann. Bakgrunnen for dette er det geopolitiske trusselbilde og at drikkevann er en kritisk samfunnsfunksjon. Vi vil også følge opp at kommunene har tilfredsstillende leveringssikkerhet når det gjelder drikkevann.

Det vil bli gjennomført tilsyn med flere av vannverkene i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Dato for tilsynene blir lagt inn i kalenderen etter hvert som det blir bestemt. Vannverkstilsyn er som hovedregel alltid avtalt på forhånd.

Mat

Tilsyn med institusjoner for sårbare brukere står på planen. Vi har ikke kommet langt nok med planleggingen enda til å si når på året det blir.

Kartverket

[Tilsyn med matrikkelføringen etter matrikkeloven § 28 | Kartverket.no](#)

[Matrikkeloven med tilhørende rettskilder | Kartverket.no](#)

Kartverket har rollen som sentral matrikkelmyndighet og skal føre tilsyn med at matrikkelen blir ført i tråd med gjeldende lov og forskrift. Tilsyn gjennomføres enten som dokumenttilsyn eller systemtilsyn.

Ved valg av kommuner baserer Kartverket utvalget på folketall og en geografisk fordeling mellom fylkene. I tillegg prioriteres kommuner som har vært gjennom sammenslåinger.

De konkrete tilsynsplanene for hver enkelt kommune er registrert i Tilsynskalenderen.

Nasjonalarkivet (tidl. Arkivverket)

[Tilsyn - Arkivverket](#)

Fra 1. januar 2026 trer [lov om dokumentasjon og arkiv \(arkivloven\)](#) i kraft. Som en del av endringene vil Arkivverket endre navn til Nasjonalarkivet.

I tillegg til den nye arkivloven foreligger det forslag til:

- [Forskrift om dokumentasjon og arkiv \(arkivforskriften\)](#)
- [Forskrift om bevaring av dokumentasjon for ettertiden \(bevaringsforskriften\)](#) – denne er fortsatt ute på høring.

Per nå har Arkivverket ikke fastsatt omfang eller tidspunkt for tilsyn i 2026. Det innebærer at det ikke kan rapporteres på planlagte tilsyn i Statsforvalterens tilsynskalender innen fristen 1. desember 2025.

Med nytt lovverk på plass arbeider Arkivverket med å revidere tilsynsmetodikken og utvikle nytt veiledningsmateriell. Målet er fortsatt at tilsynene skal være nyttige og lærerike for kommunene og fylkeskommunene.

Når omfanget av tilsyn i 2026 er fastsatt, vil dette bli meldt inn i Statsforvalterens tilsynskalender. Dersom det gjennomføres tilsyn mot kommunene i 2026, vil kommunene bli varslet i god tid slik at de får tilstrekkelig tid til å forberede seg. Det vil

også bli tatt hensyn til allerede planlagte tilsyn i kalenderen. Hvis noen av tidspunktene likevel viser seg å være svært uheldige for kommunene, bes det om en tilbakemelding så snart som mulig.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

[Tilsyn, tilsynsområder og resultater](#)

DSB er tilsynsmyndighet for farlig stoff og gods, produkter og forbrukertjenester, elsikkerhet, brann- og redningsvesen, kommunal beredskap og tilfluktsrom. Tilsyn prioriteres der risikoen for ulykker og uønskede hendelser er høy, og det gjennomføres også reaktive tilsyn etter slike hendelser. Statsforvalteren fører tilsyn med kommunenes arbeid med samfunnssikkerhet. Planleggingen av neste års tilsyn er ikke ferdigstilt, men det er planlagt tilsyn med kommunenes brannvesen. Hvilke og hvor mange kommuner som omfattes, er ennå ikke bestemt.

Kystverket

[Vårt samfunnsoppdrag | Kystverket - tar ansvar for sjøveien](#)

Kystverket fører tilsyn med havner og havneanlegg som anløpes av skip med internasjonalt sikringssertifikat (ISSC). Formålet er å kontrollere om de følger ISPS- og havnesikringsregelverket. Kommunene står i utgangspunktet fritt til å organisere havnedriften slik de finner mest hensiktsmessig. De fleste kommunale havneanlegg og havner er organisert enten som en del av kommunenes administrasjon eller som kommunalt foretak, og inngår ofte i et interkommunalt samarbeid.

Tilsyn med havnesikring, organisert som IKS eller AS blir ikke registrert i Tilsynskalenderen.

Datatilsynet

[Datatilsynet - personvern og informasjonssikkerhet | Datatilsynet](#)

Datatilsynet vil også i 2026 gjennomføre tilsyn med kommuner. Kommuner er «storforbrukere» av personopplysninger både som arbeidsgiver og tjenesteyter. Allerede høsten 2025 har vi startet planlegging av tilsyn med kommuner og fylkeskommuner. Dette er et spisset brevlig tilsyn der kommuner og fylkeskommuner

fra hele landet pålegges å gjøre en «egenvurdering» på enkeltområder innenfor personopplysningssikkerheten i kommunen/fylkeskommunen. Funnene fra disse tilsynene vil bli brukt til videre planlegging av stedlige tilsyn i et antall kommuner og fylkeskommuner i 2026. Resultatene og analysene av tilsynene vi gjennomførte med ca. 100 kommuner i 2023 tilsier at det fortsatt er nødvendig å følge opp behandlingen av personopplysninger i kommunene. Etter hvert som både de brevlige og stedlige tilsyn avsluttes, vil de bli lagt inn i tilsynskalenderen.

Statsforvalteren

Statsforvalteren fører tilsyn og kontroll med om de ulike statlige, kommunale og private virksomheter innfrir krav som fremgår av lovverket. Tilsyn skal bidra til å sikre sikkerhet, kvalitet og tillitt til tjenestene.

[Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

Barnehage- og opplæring

[Tilsyn | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

[Metodehåndbok for tilsyn | udir.no](#)

Statsforvalteren har et ansvar for å føre tilsyn med barnehage- og opplæringssektoren. Dette innebærer å ha god kunnskap om risikobildet både i sektoren generelt og i den enkelte kommunen. Tilsynsarbeidet skal gjennomføres i tråd med barnehageloven og opplæringsloven, og kan omfatte både tilsyn og veiledning.

Prioriteringen av tilsynsaktiviteter skal rettes mot områder der tiltakene har størst effekt for barn og elever. Statsforvalteren skal formidle risiko og funn fra tilsyn både lokalt og nasjonalt, og sikre at tilsyn gjennomføres etter gjeldende metodehåndbok. I tillegg skal Utdanningsdirektoratet varsles dersom det avdekkes risiko ved private skoler.

Statsforvalteren planlegger flere tilsyn i 2026 innen barnehage- og opplæringssektoren.

Blant de foreløpige tilsynstemaene på opplæringsområdet er:

- Politiattest i skolen (FNT)
- Skolemiljø
- Individuelt tilrettelagt opplæring (ITO)
- Saksbehandlingstid i PPT
- Alternative opplæringsarenaer

- Skoleskyss
- Særskilt språkopplæring
- Skoleeiers tilsyn med privat grunnskoleopplæring i hjemmet
- Lokal læreplan for yrkesfaglig fordypning (YFF)
- Forberedende opplæring for voksne
- Intensiv opplæring
- Tverrfaglig tilsyn med meldeplikt til barnevernet

På barnehageområdet er temaet for Felles nasjonalt tilsyn barnehagemyndighetens håndtering av dispensasjon fra utdanningskravet.

Barnehage- og Utdanningsavdelingen vil også gjennomføre hendelsesbaserte tilsyn i 2026 f.eks. i etterkant av lovpålagte prøver, undersøkelser og eksamener. Vi ber også kommuner/fylkeskommuner om redegjørelser på lovområder der vi er bekymret for regeletterlevelsen.

Integrering

[Statlig tilsyn | IMDi](#)

Statsforvalteren skal bidra til at kommunene forvalter rettighetene og pliktene etter integreringsloven og introduksjonsloven på en god måte. Dette gjøres gjennom tilsyn med ordningene i disse lovene. Hvert embete skal gjennomføre minst seks tilsyn årlig. Etter gjennomført tilsyn skal rapporten sendes til Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi).

Utvelgelsen av kommuner baseres på risikoinformasjon, som henvendelser, klagesaker, antall bosettinger med videre. Hovedtemaet for det nye nasjonale tilsynet er «Deltakerens integreringsplan - veien til et tilpasset og målrettet introduksjonsprogram». Mer informasjon om innhold og innretning får vi på nyåret.

Krisesenter

Tilsynet er under utvikling.

Statsforvalteren skal føre tilsyn med at kommunene oppfyller pliktene etter krisesenterloven (§ 9) og gi veiledning i samarbeid med RVTs. Kopi av tilsynsrapporter sendes til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Vurderingen av hvilket kontor som skal følges opp, baseres på kunnskap fra henvendelser, annen informasjon om kontoret og tidspunktet for siste tilsyn med tjenesten. Temaet blir sannsynligvis reetablering etter opphold på krisesenteret.

Det er planlagt ett tilsyn på dette området, og informasjon om hvem som får dette tilsynet kommer frem av Tilsynskalenderen.

Barnevern

[Om tilsyn med barnevern | Helsetilsynet](#)

I 2026 skal barnevernsseksjonen ferdigstille den landsomfattende tilsynsaktiviteten som ble påbegynt i 2024, om barnevernstjenestenes undersøkelsesarbeid, der alle kommuner og bydeler er invitert til å delta. Det skal gjennomføres stedlige tilsyn ved barnevernsinstitusjoner og omsorgssentre i tråd med lovens krav, to til fire ganger årlig. I tillegg planlegges systemrevisjon på fosterhjemsområdet med to til fire kommuner, samt systemtilsyn med styring og ledelse i to kommuner, som allerede er pågående.

Foreløpig er det ikke lagt inn tilsyn i Tilsynskalenderen for 2026 fra barnevernsseksjonen. Utover pågående tilsyn er det planlagt 2–4 tilsyn overfor kommunalt barnevern neste år, men hvilke kommuner som omfattes er ennå ikke bestemt.

Det skal også gjennomføres ett tilsyn i samarbeid med BUA og helsetjenesten. Dette blir et systemtilsyn som omfatter barnehager, skoler og helsetjenesters meldeplikt til barnevernet, og vil gjelde én kommune i løpet av året.

Sosial

[Om tilsyn med sosiale tjenester | Helsetilsynet](#)

Prioriteringene for sosialtjenester er at alle skal få tilbud om deltakelse i en frivillig tilsynsaktivitet. Deretter gjelder prioriteringsrekkefølgen i styringsdokumentene:

Statsforvalteren skal styre den samlede tilsynsaktiviteten slik at planlagte tilsyn blir gjennomført i samsvar med resultatmålene i tildelingsbrevet. Dersom det oppstår en prioriteringskonflikt, gjelder rekkefølgen nedenfor.

Sosiale tjenester:

1. Rettsklager der rask avgjørelse er viktig, og tilsyn rettet mot virksomheter der det er viktig å gripe inn raskt. Dette gjelder der konsekvensene av svikt er alvorlige.

2. Landsomfattende tilsyn.
3. Annet planlagt tilsyn, rettsklager og tilsyn som ikke er omtalt i punkt 1.

Statsforvalterne skal utarbeide en plan for gjennomføring av tilsyn i 2026 og holde oversikt over status for arbeidet. Deltakelse i tilsyn som inngår i landsomfattende tilsyn skal prioriteres.

Alle Nav kontorene i landet vil derfor få tilbud om å delta på den landsomfattende tilsynsaktiviteten.

Statsforvalteren vil i tillegg gjennomføre planlagt tilsyn med tre Nav-kontor, kommune og tema legges i tilsynskalenderen når det er klart.

Helse

[Om tilsyn med helse- og omsorgstenester | Helsetilsynet](#)

I 2025 og 2026 gjennomføres landsomfattende tilsyn med kommunenes ivaretagelse av grunnleggende behov hos hjemmeboende eldre. Tilsynet retter seg mot eldre hjemmeboende pasienter over 75 år som har langvarige behov for helsehjelp og er innvilget hjemmesykepleie. Tilsynet er en del av Helsetilsynets tilsynssatsing med helse- og omsorgstjenester til eldre som pågår i perioden 2024-2027.

Det landsomfattende tilsynet omfatter flere tilsynsaktiviteter, som digital spørreundersøkelse til alle landets kommuner gjennomført i 2025, i tillegg til tilsyn i utvalgte kommuner. Eventuell gjennomføring av tilsyn vil skje høsten 2026.

Les mer om tilsynet og tilsynsrapporter her: [Varetaking av grunnleggende behov hos eldre som bur heime | Helsetilsynet](#)

Helseberedskap (som en del av beredskapstilsynene)

Tilsyn med helsemessig beredskap i kommunene skal gjennomføres som felles tilsyn med statsforvalterens tilsyn med kommunal beredskapsplikt etter sivilbeskyttelsesloven. Metode i tråd med [Veiledning for Fylkesmannens tilsyn med kommunal beredskapsplikt](#) og [Veileder for felles tilsyn med kommunal beredskapsplikt og helseberedskap](#). Det stilles ikke lenger krav til tilsynsomfang, men kommuner skal velges basert på kunnskap om risiko og sårbarhet.

Informasjon om hvem som får tilsyn i regionen fremgår av Tilsynskalenderen.

Klima- og miljø

[Kommuneveilederen for klima og miljø - miljodirektoratet.no](https://kommuneveilederen.no/klima-og-miljo/miljodirektoratet.no)

Statsforvalteren skal gjennomføre et risikobasert tilsyn med delegerte virksomheter med tilstrekkelig frekvens og omfang. Tilsynet skal følge gjeldende tilsynsplan fra Miljødirektoratet og Statsforvalteren.

Videre skal Statsforvalteren føre tilsyn med kommunenes myndighetsutøvelse, inkludert tilsyn etter plan fra Miljødirektoratet. Miljødirektoratet har besluttet at statsforvalterne ikke skal utføre kommunetilsyn i 2026.

Statsforvalteren skal også delta i regionalt og lokalt samordningsarbeid, og samordne tilsynsaktiviteten med andre tilsynsetater – herunder HMS-etatene – i tråd med retningslinjene fra tilsynsmyndighetene for samordnet tilsyn og felles tilsynsprofil.

Landbruk

[Kontroll | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)
[reglement for økonomistyring i staten.pdf](#)

Vi har det regionale ansvaret for at tilskudd innen landbruks- og skogområdet brukes i samsvar med forutsetningene og forvaltes i henhold til gjeldende lover og regler. Dette blir gjort ved veiledning, dialog og kontroll av kommuner og foretak. Reglement for økonomistyring i staten gir hjemmel til å gjennomføre forvaltningskontroll i kommunene. Forskrifter etter jordlova og forskrifter til skognæring gir hjemmel til å gjennomføre kontroll av foretak.

Det er foreløpig ikke planlagt hvilke kommuner som skal kontrolleres neste år, men vil bli gjort i løpet av første kvartal. Dato for kontroll avtales med kommunen. Informasjon om kontrollene vil bli lagt inn i Tilsynskalenderen. 20 % av kommunene kontrolleres hvert år.

Samfunnssikkerhet og beredskap

[Tilsyn med kommunal beredskapsplikt](#)

[veiledning_for_fylkesmannens_tilsyn_med_kommunal_beredskapsplikt.pdf](#)

[veileder-for-felles-tilsyn-med-kommunal-beredskapsplikt-og-helseberedskap.pdf](#)

Statsforvalteren skal gjennomføre tilsyn med kommunal beredskapsplikt i kommunene og vurdere om det skal gjennomføres fellestilsyn med helseberedskap eller samtidig tilsyn med andre fagområder.

Det er for 2026 valgt ut 9 kommuner som får tilsyn med kommunal beredskapsplikt hvorav 6 av disse gjennomføres som fellestilsyn med helseberedskap.

De konkrete planene er lagt inn i Tilsynskalenderen og den enkelte kommune vil bli varslet i brev ca. 2 måneder før tilsynsdato.

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

Postboks 325, 1502 Moss | sfospost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/os

